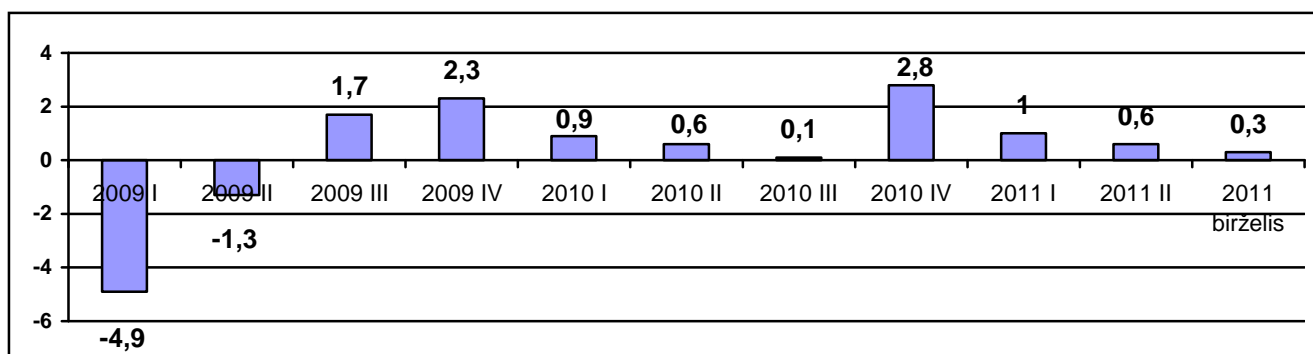


RUSIJOS FEDERACIJOS EKONOMINĖ RAIDA 2011 M. I-AJĮ PUSMETĮ

(trumpa apžvalga remiantis Rusijos Federacijos ekonominės plėtros ministerijos duomenimis)

Rusijos ekonomikos augimas 2011 m. I-ąjį pusmetį pradėjo rodyti *lėtėjimo* požymius: **bendrasis vidaus produktas** (BVP) II-ąjį ketvirtį augo 0,6% nuo pirmojo ketvirčio lygmens, lyginant su 1% augimu I-ąjį ketvirtį ir 2,8% 2010 m. IV-ąjį ketvirtį. Palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, 2011 m. II-ąjį ketvirtį Rusijos BVP išaugo 3,4 proc. Per tris ankstesnius mėnesius jis buvo išaugęs 4,1 proc., oficialiais Rusijos statistikos tarnybos duomenimis. 2011 m. birželio mėnesį BVP ūgtelėjo 0,3% lyginant su praėjusiu gegužės mėnesiu; tuo tarpu gegužę, lyginant su balandžiu, buvo padidėjęs 0,4%. Didžiausią teigiamą įtaką per šiuos laikotarpius BVP dinamikai turėjo pramoninė gamyba, statyba ir mažmeninė prekyba. Lyginant su praėjusių metų birželio mėnesiu, BVP per š.m. birželį mėnesį išaugo preliminariais vertinimais 3,9%, o lyginant pirmuosius šešis šių metų mėnesius su tuo pačiu 2010 metų laikotarpiu, augimas sudaro 3,9%.

Rusijos BVP dinamika 2009 - 2011 m., % lyginant su praėjusiu laikotarpiu (eliminavus sezoninę įtaką)



Birželio mėnesį **investicijų į pagrindinį kapitalą** augimo dinamika, lyginant su gegužę ir balandžiu, ženkliai *sulėtėjo* – lyginant su praėjusiu gegužės mėnesiu, eliminavus sezoninę ir kalendorinių dienų skaičiaus įtaką, jos išaugo tik 0,4 procento (augimas gegužę buvo 4,3%, balandį – 5,3%, kovą – 1,5%, vasarį – 1,7%). Lyginant su tuo pačiu 2010 m. mėnesiu, augimas sudarė 4,7% (gegužę buvo 7,4%), o iš viso per 2011 m. sausio - birželio mėnesius kapitalo investicijos išaugo 2,7 procento.

Po kritimo balandį, birželį antrą mėnesį iš eilės augo **statybų** verslas – lyginant su gegužę (eliminavus sezoninę įtaką), statybų apimtys birželį išaugo 0,8%, tuo tarpu gegužę lyginant su balandžiu augimas sudarė 0,6%, birželį su tuo pačiu mėnesiu prieš metus – 1,0%, o iš viso nuo metų pradžios per šešis mėnesius statybos darbų apimtis sudarė 1721,5 milijardo rublių (0,9% daugiau, nei per tokį pat 2010 m. laikotarpį). Per 2011 m. I-ąjį pusmetį užbaigta statyti 243,2 tūkstančio naujų butų, kurių bendras plotas – 20,7 milijono m². Tiesa, tai 3,7% mažiau, nei per tokį pat 2010 m. laikotarpį, nors vidutinės metinės būsto kreditų palūkanos (12,3%) už paskolas rubliais gegužės pradžioje buvo mažiausios skaičiuojant nuo pat 2006 m.

Pramoninės gamybos augimas birželio mėnesį tęsėsi ketvirtą mėnesį iš eilės ir, lyginant su gegužę, įvertinus sezoniškumą, siekė 0,7%, o lyginant su 2010 m. birželiu +5,7%. Didžiausią indėlį į pramonės augimą įnešė 10,2% didėjusi kokso ir naftos produktų gamyba; 28,7% didėjusi mašinų ir įrengimų gamybos pramonė (tuo tarpu gegužę ji buvo smukusi 4,3%); 8,0% išaugusi transporto priemonių ir įrangos gamyba; 8,7% - kitų nemetalinių mineralinių produktų gamyba, 5,3% - chemijos gamyba.

Naudingųjų iškasenų gavybos apimtys per 2011 m. I-ąjį pusmetį, lyginant su 2010 m. tuo pačiu laikotarpiu, išaugo 2,5%, o birželio mėnesį - 1,6%. **Naftos**, įskaitant dujų kondensatą, per pirmuosius šešis šių metų mėnesius išgauta 251,8 milijonų tonų – 0,8% daugiau, nei per tą patį laikotarpį prieš metus (birželį – 41,6 mln.t. – 0,2% daugiau nei 2010 m. birželį, gegužę buvo 43,3 mln.t.- 0,9% daugiau, nei 2010 m. gegužės mėn.). Rusijos energetikos ministerijos duomenimis, per 2011 m. I-ąjį pusmetį eksportuota apie 118,8 milijonų tonų naftos (96,3 procentai 2010 metų to paties laikotarpio apimtys). Naftos eksporto sumažėjimas esą susijęs su naftos perdirbimo augimu pačioje Rusijoje. Pažymėtina, jog vidutinės naftos kainos biržose 2011 m. sausio – gegužės mėn. išaugo 42,4% lyginant su tuo pačiu laikotarpiu pernai, naftos kainos Rusijos eksportiniuose kontraktuose padidėjo 37,3%. Todėl, net ir sumažėjus naftos eksporto kiekinėms apimtims, gautos pajamos ženkliai išaugo.

Dujų per 2011 m. pirmąjį pusmetį išgauta 347 milijardai kubinių metrų - 4,5 procento daugiau nei per pirmuosius šešis 2010 metų mėnesius. Šio augimo veiksniai – padidėjusi 4,3% dujų paklausa Rusijos metalurgijos bei chemijos pramonėje ir elektros energijos gamybai; ir 18,3% išaugęs dujų eksportas, sąlygotas nestabilios padėties Šiaurės Afrikoje. Per pusmetį eksportuota 104,9 mlrd. m³. Išaugo dujų eksporto į tolimojo užsienio ir Baltijos šalių grupę (60,5 milijardų m³ arba 6,9% daugiau, nei prieš metus), į NVS šalis eksportas išaugo dar labiau - 1,4 karto (44,4 mlrd. m³). Eksporto dalis bendroje dujų gavyboje per 2011 m. sausio - birželio mėnesius išaugo (lyginant su tuo pačiu 2010 m. laikotarpiu) 3,5% iki 30,2%.

Gamtinių dujų gamintojų kainų indeksas 2011 m. birželį, lyginant su 2010 m. gruodžiu, išaugo 21,3%. Rosstato duomenimis, 2011 m. gegužę vidutinės dujų pirkimo kainos lyginant su balandžiu sumažėjo 2,5%, tačiau nuo 2010 m. gruodžio išaugo 13,4%. Pažymėtina, jog dujų pirkimo kainos 4,4 karto viršijo gamintojų kainas. Eksportinė dujų kaina 2011 m. gegužę, lyginant praėjusių metų gegužę, išaugo 39,3%, o nuo 2010 m. gruodžio padidėjo 24%, t.y. didėjo greičiau negu dujų pirkimo kainos vidaus rinkoje. Be to, vidutinė eksportuojamų dujų kaina buvo 2,6 karto didesnė už jų pirkimo kainą vidaus rinkoje. Lyginant su 2010 m., per 2011 m. pirmąjį pusmetį dujų „spot“ (einamosios) kainos Europoje esą atskirais periodais netgi viršijo kontraktuose su „Gazprom“ nustatytas kainas.

Anglies per 2011 m. sausio - birželio mėnesius išgauta 0,8% daugiau, nei prieš metus, iš viso 158 milijonai tonų, o lyginant šių ir praėjusių metų birželio mėnesius, fiksuojamas 7,5% augimas. Anglies eksportas 2011 m. sausio – gegužės mėn. sudarė 41,5 mln. tonų (14,3% mažiau, nei per tokį pat laikotarpį prieš metus), sumažėjo ir eksporto dalis bendroje (iki 31,3%, 2010 m. tuo pačiu laikotarpiu būta 36,3%). Tačiau 2011 m. gegužės ir birželio mėn., lyginant su tais pačiais mėnesiais pernai, anglies eksportas augo. Anglies eksportinės kontraktinės kainos per tą patį laiką išaugo 27,8%. Anglies gamintojų kainų indeksas 2011 m. birželį, lyginant su 2010 m. gruodžiu, išaugo 22,1%.

Naftos perdirbimas per 2011 m. sausio - birželio mėnesius augo – į Rusijos naftos perdirbimo gamyklas pristatyta 127,1 milijono tonų naftos žaliavos (4,9% daugiau, nei tuo pačiu 2010 m. laikotarpiu, birželį – 22,4 mln.t. arba 10,2% daugiau, nei prieš metus). Naftos perdirbimo dalis nuo jos gavybos išaugo iki 50,5%, lyginant su 48,5% per 2010 m. pirmąjį pusmetį. Per 2011 m. sausio – gegužės mėn. eksportuota 50,9 mln.t. naftos produktų (5,5% mažiau nei tuo pat metu 2010 m.), tame tarpe 1,5 mln.t. automobilinio benzino (-11%), 17,5 mln.t. dyzelinio kuro (-4,3%) ir 25,6 mln.t. mazuto (-6,7%). Rusijos energetikos ministerijos duomenimis, pasaulio rinkose 2011 m. birželio 30 d., lyginant su 2010 m. gruodžiu, automobilinio benzino kainos išaugo 21,1%, dyzelinio kuro 23,2%, mazuto 30,9%. Tuo tarpu Rusijos vidaus rinkoje automobilinio benzino kaina sudarė 63,5% nuo pasaulinių kainų lygmens (esant vienodoms apmokestinimo sąlygoms), dyzelinio kuro – 61,8%, mazuto – 48,7%. Tačiau dėl to, kad 2011 m. gegužę ir birželį eksportuojamam benzinui buvo padidintas muitas nuo 67% iki 90% lygmens nuo muitų dydžių, taikomų eksportuojamai naftos žaliavai, benziną tapo pelningiau parduoti vidaus rinkoje, negu eksportuoti. Rezultate, padidėjo automobilinio benzino tiekimas vidaus rinkai jo eksporto sumažėjimo sąskaita.

Elektros energijos, dujų ir vandens per 2011 m. pirmąjį pusmetį pagaminta ir paskirstyta beveik tiek pat, kaip ir prieš metus (+0,2%), o birželio mėnesį lyginant su gegužę, įvertinus sezoninę ir kalendorinę įtaką – 0,1% daugiau. Iš viso per pusmetį Rusijoje pagaminta 528,5 milijardai kilovatvalandžių elektros energijos (1,5% daugiau nei per tokį pat laikotarpį prieš metus), birželį – 73,1 mlrd. kWh (+1%). Per pusmetį daugiausia – 360 mlrd. kWh (+2,9%) elektros pagaminta šiluminėse elektrinėse, tuo tarpu elektros gamyba AES ir HES, lyginant su 2010 m. pirmuoju pusmečiu, mažėjo ir sudarė atitinkamai 83,7 mlrd. kWh (-0,2%) ir 84,0 mlrd. kWh (-2,8%). Hidroenergijos gamyba mažėjo dėl nepakankamo vandens lygio Volgos – Kamos upių kaskade.

Chemijos pramonės augimo indeksas 2010 m. I-ąjį pusmetį, lyginant su 2010 m. tuo pačiu laikotarpiu, išaugo 6,9%, tačiau birželio mėnesį lyginant su gegužę, įvertinus sezoninę ir kalendorinę įtaką, chemijos gamyba smuko 3,4%. Per 2011 m. pirmąjį pusmetį mineralinių bei cheminių trašų gamyba (perskaičiuojant į 100% maitinančiųjų medžiagų) išaugo 6,1% lyginant su 2010 m. pirmaisiais šešiais mėnesiais, tame skaičiuje azotinių trašų daugiau pagaminta 8,1%, fosfatinių 6,1%, kalio 4,0% daugiau. Trašų eksportas 2010 m. sausio – gegužės mėn. sudarė 11,3 mln.t. (+4,1% lyginant su tuo pačiu laikotarpiu pernai).

Žemės ūkyje produkcijos gamyba per sausio - birželio mėnesius išaugo 0,7% lyginant su atitinkamu 2010 m. laikotarpiu, tačiau 2011 m. birželio mėnesį lyginant su gegužę smuko 1,1%. 2011 m. metais įvairių grūdinių ir kitų kultūrų pasėlių plotai visumoje, lyginant su 2010 m., išaugo 1,2%, tačiau kviečių pasėlių sumažėjo 3,7%, bulvių išliko tame pat lygyje, o saulėgražų pasėlių padidėjo 5,7%, cukrinių runkelių 11,2% ir daržovių 4,9% daugiau. Dėl geresnių klimatinių sąlygų šiais metais ženkliai padidėjo žemės ūkio kultūrų derlingumas; liepos 1 dienai grūdinių kultūrų derlingumas, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu pernai, išaugo 9

centneriais hektarui, o daržovių – 4,2 karto. Ekspertų prognozėmis, liepą turėjo būti eksportuota apie 1,7 – 1,8 mln.t. grūdų, o antrąjį metų pusmetį iki 10 mln.t. Per 2011 m. I-ąjį pusmetį, lyginant su atitinkamu 2010 m. laikotarpiu, 3,8% išaugo stambiųjų raguočių mėsos ir paukštienos (skaičiuojant gyvu svoriu) gamyba visų rūšių ūkiuose, tame tarpe ž.ū. organizacijose šis augimas sudarė 7,0%, stabiliai augant kiaulininkystei 7,5% ir paukštininkystei 11,8%, tačiau stambiųjų raguočių gamyba skerdimui smuko 10,3%. Pieno gamyba per tą patį laikotarpį sumažėjo 2,4% ir sudarė 15,5 mln.t; priemilžių augimas skaičiuojant vienai karvei nekompensavo pieno gamybos nuosmukio dėl bendro karvių skaičiaus sumažėjimo. Kiaušinių gamyba ž.ū. organizacijose 2011 m. I-ąjį pusmetį sudarė 20,5 mlrd. vnt. (+1,0%). Birželio pabaigoje Rusijoje buvo auginama 21,1 milijono stambiųjų raguočių – 2,5% mažiau, nei prieš metus, o karvių sumažėjo 1,1% (iki 9,0 mln.), kiaulių padaugėjo 0,1% (iki 18,6 mln.), avių ir ožkų padaugėjo 2,6% iki 25,4 milijono.

Gyvulininkystės produkcijos pagrindinių rūšių gamyba 2011 m. Rusijos visų kategorijų ūkiuose:

Produkcijos pavadinimas	2011 m.						2011 m. I pusm., % lyg. su 2010 m. I pusm.
	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	
Gyvuliai ir paukščiai skerdimui (gyvas svoris), tūkst. tonų	737	748	811	767	770	731	103,8
Pienas, tūkst. tonų	1881	1961	2326	2663	3109	3555	97,6
Kiaušiniai, mln. vnt.	3276	2908	3362	3422	3743	3822	101,0

Maisto produktų, įskaitant gėrimus ir tabako gaminius, gamyba per 2011 m. pirmąjį pusmetį buvo 1,2% didesnė, nei tuo pačiu 2010 m. laikotarpiu, o birželį lyginant su 2010 m. birželio mėnesiu – 0,3% mažesnė.

Pieno produktų gamyba 2011 m. I-ąjį pusmetį, palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, sumažėjo 0,4% - dėl sumažėjusios pieno žaliavos gamybos, įtakotos sumažėjusio 1,1% karvių skaičiaus.

Skaičiuojant tonomis, sūrių ir varškės gamyba šių metų sausį – birželį, lyginant su tuo pačiu 2010 m. laikotarpiu, išliko tame pat lygyje, saulėgrąžų aliejaus sumažėjo 25,5%, perdirbtos ar konservuotos žuvies ir jūrų gėrybių – išaugo 2,1%, mėsos ir mėsos produktų gamyba padidėjo 3,7%, paukštienos – 8,5%.

Pagrindinių maisto produktų gamyba Rusijoje 2010 - 2011 m. (tūkst. t.):

Produkcijos pavadinimas	2011 m.						2011 m. I pusm., % lyg. su 2010 m. I pusm.
	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	
Nerafinuotas saulėgrąžų aliejus ir jo frakcijos	142	161	190	155	162	162	74,5
Skerdžiamų gyvulių mėsa ir maistiniai mėsos subproduktai	81,3	87	92,5	98	95,6	98,3	103,7
Naminių paukščių mėsa ir maistiniai subproduktai	239	230	258	242	252	237	108,5
Sviestas ir sviestinės pastos	14,3	13,7	16,2	17,0	20,3	23,7	98,5
Sūris ir varškė	84,2	85,9	94,7	97,9	97,3	96,7	100,0
Žuvis ir žuvies produktai, perdirbti ir konservuoti	272	346	402	296	192	214	102,1
Kruopos, miltai ir grūdinių kultūrų granulės, neįtrauktos į kt. produktų grupes	68,2	77	78,9	68,8	54,7	62,5	82,3

Maisto produktų importas. 2011 m. sausį – gegužę į Rusiją įvežta maisto produktų ir žemės ūkio žaliavų už 18 090,6 milijonų \$ – 29,4% daugiau, nei tuo pačiu 2010 metų laikotarpiu, tai sudarė 15,9% viso importo į Rusiją (2,4 procentinio punkto mažiau, nei prieš metus). Lyginant su atitinkamu 2010 m. laikotarpiu, išaugo fizinės importo apimtys: šviežios ir šaldytos mėsos 15,1 procento; 30,1% – paukštienos; 21,3% – sviesto ir kitų pieninių riebalų; 23,0% – citrusinių vaisių; 3,0% – arbatos; 20,4% – kakavos pupelių; 2,6% – kakavos turinčių produktų; 13,2% – alkoholinių ir nealkoholinių gėrimų; 2,1 karto – grūdinių kultūrų; 1,8 karto – mėsos gaminių ir

konservų; 4,8 karto – saulėgražų aliejaus; tuo tarpu žuvies importas sumažėjo 23,5%, pieno ir sutirštintų grietinėlių – 19,34%, cukraus žaliavos – 11,1%, balto cukraus – 3,0%, cigarečių – 41,2%.

2011 m. sausį – gegužę eksportuota žemės ūkio produkcijos už 2 656,1 milijonų USD – 36,9% mažiau, nei 2010 m. tuo pačiu laikotarpiu; tiesa, degtinės eksportas išaugo 18,6%, šviežiai šaldytos žuvies – 2,8%.

Transportas. Per 2011 m. I-ąjį pusmetį **krovinių pervežimų** bendra apimtis tonomis lyginant su tuo pačiu 2010 m. laikotarpiu išaugo 6,0%, krovinių apyvarta tonų kilometrais padidėjo 5,8%, o **komercinių krovinių** – atitinkamai didėjo 5,9% ir 5,8%.

Rusijos jūrų uostuose krovos bendra fizinė krovinių apyvarta sudarė 256,9 mln.t. – 0,5% mažiau nei per tą patį laiką pernai. Sausų krovinių perkrauta 105,6 mln.t. (+1,7%), tame tarpe anglies 38,1 mln.t. (+16,1%), krovinių konteineriuose 19,3 mln.t. (+23,9%), rūdos 4,1 mln.t. (1,8 karto daugiau); tuo pat metu sumažėjo 87,9% eksportinių grūdų krova, taip pat juodųjų metalų (-13,2%), mienralinių trąšų (-4,6%) ir miško krovinių (-12,3%). Skystų krovinių krova sudarė 151,3 mln.t. (-2,0%), tame tarpe naftos 98,7 mln.t. (-5,1%), naftos produktų 51,9 mln.t. (+4,5%).

2011 m. I-ąjį pusmetį geležinkelių transportu pervežtų krovinių apimtys tonomis išaugo 4%, automobilių – 7,1%, vidaus vandenyse – 27,9%, oro transportu – 3,1%, tačiau jūrų transporte krito 12,3%. Taip pat krito ir krovinių apyvarta tonų kilometrais Rusijos jūrų transporte – net 23,6%, dėl sumažėjusių pervežimų vidutinių nuotolių Rusijos Šiaurės - Vakarų baseine.

Keleiviniame transporte keleivių apyvarta per šių metų sausio – birželio mėnesius buvo 3,5% didesnė, nei 2010 m. tuo pačiu laikotarpiu. Ir toliau vyravo keleivių pervežimų oro transportu augimo tendencija – 11,3% daugiau, geležinkelių transportu keleivių pervežta 2,3% daugiau, tuo tarpu keleivių apyvarta automobilių transportu mažėjo 2,6%, vidaus vandenų – 8,8%.

Per 2011 m. I-ąjį pusmetį augo **mažmeninės prekybos apyvarta**, lyginant su analogišku 2010 m. metų laikotarpiu, išaugo 5,3%, o birželį, atmetus sezoninę įtaką, 0,5% padidėjo lyginant su gegužę ir 5,6% – lyginant su 2010 m. birželiu. Tačiau mažmeninė prekyba maisto produktais, įskaitant gėrimus, ir tabako gaminiais per pusmetį išaugo tik 1% (2010 m. I-ąjį pusmetį augimas sudarė 4,7%), jos dalis visoje mažmeninės prekybos apyvartoje sumažėjo nuo 48,8% iki 48,6%. 2011 m. II-ame ketvirtyje gerėjo Rusijos vartotojų lūkesčiai, vartojimo pasitikėjimo indeksas lyginant su pirmuoju ketvirčiu padidėjo 4 proc. punktais iki -9% nuo -13%. Mažmeninės prekybos apyvartą teigiamai veikė vartojimo kreditavimo augimas. Rusijos centrinio banko duomenimis, 2011 m. sausio – gegužės mėn. išduotų fiziniams asmenims kreditų suma padidėjo 8,7%. Ekonominės plėtros ministerijos vertinimu, per I-ąjį pusmetį fizinių asmenų kreditavimas išaugo 11,5%.

Pagrindinių maisto ir ne maisto prekių pardavimų Rusijoje pokyčiai
(augo / mažėjo procentais lyginant su ankstesniais metais)

	2008	2009	2010	2011 I ketv.
Maisto produktai, įskaitant gėrimus ir tabako gaminius:	11,5	-1,8	5,1	1,3
Mėsa ir paukštiena	7,2	-5,0	3,2	2,7
Mėsos produktai	1,8	-10,0	7,3	4,8
Žuvis ir jūros gėrybės	5,9	-4,1	7,4	7,0
Pieno produktai	6,2	-7,7	4,9	3,8
Kiaušiniai	3,6	2,4	6,6	3,6
Duona ir jos gaminiai	0,5	-1,3	5,9	1,2
Cukrus	6,7	-14,0	-3,0	-1,8
Konditerijos gaminiai	5,7	-5,0	5,9	4,2
Šviežios daržovės	8,8	4,3	1,6	-7,5
Ne maisto prekės:	15,1	-8,2	7,6	8,7
Sintetinės valymo, skalbimo ir poliravimo priemonės	14,3	-0,3	4,2	7,7
Pilnos komplektacijos kompiuteriai	25,3	-2,9	13,1	17,5
Televizoriai	33,0	-33,5	8,9	11,7
Skalbimo mašinos	-0,7	-19,6	7,5	9,6
Lengvieji automobiliai	22,9	-37,4	11,1	24,9
Statybinės medžiagos	6,5	-0,7	11,7	8,8
Farmacijos, medicininės ir ortopedijos prekės	14,7	-3,7	6,7	6,3
Automobiliniai benzina	8,2	4,3	4,6	6,3

2011 m. I-ąjį pusmetį 2,9% augo **mokamų paslaugų gyventojams** apimtys.

Mokamų paslaugų gyventojams fizinių apimčių pokyčiai:
(palyginamosiomis kainomis, % lyginant su ankstesnių metų tuo pačiu laikotarpiu)

	2009 m. I pusr.	2010 m. I pusr.	2011 m. I pusr.
Visos gyventojams suteiktos mokamos paslaugos, tarp jų:	-2,8	0,8	2,9
buitinės	-4,5	0,4	0,7
transporto	-9,4	-0,2	2,8
ryšių	6,1	4,8	9,5
būsto nuomos	-1,4	4,6	3,6
komunalinės	0,3	2,5	2,5
viešbučių ir kt. apgyvendinimo įstaigų	-16,6	0,3	3,6
kultūros	-9,6	-4,3	-3,6
turizmo	1,8	7,3	5,5
fizinės kultūros ir sporto	-7,5	4,1	4,7
medicinos	-4,9	0,3	0,1
sanatorinės – sveikatinimo	-11,8	-7,0	-0,1
veterinarinės	-9,8	-2,8	-1,9
švietimo sistemos	-1,4	0,1	-1,1

Bendras Rusijos įmonių **finansinis rezultatas** 2011 m. sausio - gegužės mėnesiais buvo 45,0 procento didesnis, nei per tą patį 2010 m. laikotarpį ir sudarė 3 559,7 milijardo rublių. Jį teigiamai veikė žaliavų, metalų ir kitų produktų kainų didėjimas, pramonės augimas, įmonių ūkinio aktyvumo padidėjimas.

2011 m. birželio mėnesį vidutinis **priskaičiuotas mėnesinis darbo užmokestis** sudarė 24 601 rublių ir lyginant su tuo pačiu mėnesiu prieš metus nominaliai išaugo 12,9%, tuo tarpu **realusis darbo užmokestis** lyginant su geguže padidėjo 0,5%, lyginant su 2010 m. birželiu ūgtelėjo 4,2%, o per 2011 m. pusmetį, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu prieš metus, išaugo 2,4%.

2011 m. gegužės mėn., palyginti su 2010 m. geguže, labiausiai atlyginimai didėjo kai kuriose pramonės šakose, pvz., elektros energijos gamybos, perdavimo ir paskirstymo sferoje – 21,5%, metalų rūdos gavyboje – 19,1%. Valstybės tarnautojų atlyginimai per tą patį laikotarpį nominaliai didėjo mažiau – 9,1%, sveikatos apsaugos ir švietimo srityse darbo užmokestis taip pat didėjo mažiau vidurkio (6,9% ir 6,8%).

Realios disponuojamos gyventojų pajamos per 2011 m. I-ąjį pusmetį sumažėjo 1,4% lyginant su 2010 m. pirmuoju pusmečiu; 2011 m. birželį lyginant su š.m. geguže, jos padidėjo 2,7% (gegužę jos mažėjo 2,2%, balandį – 0,4%). Per 2011 m. sausio – birželio mėnesius gyventojų pinigines pajamas išaugo 8,3% lyginant su 2010 m. pirmuoju pusmečiu, tačiau per tą laiką pinigines išlaidas padidėjo 9,8%, t.y. daugiau nei pajamas; pinigines išlaidas viršijo pajamas 52,3 mlrd. rublių (viso per 2010 m. šis skirtumas sudarė 155 mlrd. rublių). Tai sąlygojo išaugę vartotojų lūkesčiai, padidėjęs vartojimo kreditavimas ir dalies santaupų panaudojimas vartojimui. Per 2011 m. sausį – birželį gyventojai vartojimui panaudojo 76,2% gautų piniginių pajamų (2010 m. I pusr. – 70,6%). Be to, 2011 m. birželio mėn. ženkliai išaugo išlaidos nekilnojamojo turto (NT) pirkimui: 43,8% lyginant su 2010 m. birželiu, kas liudija apie NT rinkos atsistatymą, - tiek antrinės, tiek ir naujų būstų.

Vartojimo kainų augimas (infliacija) 2011 m. I-ąjį pusmetį sudarė 5,0% ir buvo 0,6 procentinio punkto didesnis, nei tokiu pat 2010 metų laikotarpiu, metinė infliacija gegužę siekė 9,4%. Maisto produktų kainos per pusmetį išaugo 5%; tuo tarpu 2011 m. birželį, pirmąkart nuo 2009 m. spalio, fiksuotas šių kainų sumažėjimas 0,2%.

Rusijoje nuolatinių gyventojų skaičius 2011 m. birželio 1 d. sudarė 142,8 mln. žmonių, nuo metų pradžios jis sumažėjo 86 tūkstančiais (2010 m. sausį - gegužę gyventojų sumažėjo 53 tūkst.).

Ekonomiškai aktyvių gyventojų dalis Rusijoje 2011 m. II-jį ketvirtį sudarė 75,7 milijono žmonių, t.y. kiek daugiau nei 53% visų šalies gyventojų, iš jų ekonominėje veikloje dalyvavo apie 70,7 milijonų – 0,7 mln. daugiau, nei gegužės mėnesį prieš metus.

2011 m. II-jį ketvirtį **nedarbas** pastebimai smuko – bedarbių sumažėjo 0,6 milijono iki 5,0 mln. žmonių arba 6,1% ekonomiškai aktyvių gyventojų.

Rusijos **užsienio prekybos** apyvarta per 2011 metų sausio - birželio mėnesius, lyginant su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, išaugo 35,2% iki 397,3 milijardo \$, o visoje užsienio prekybos apyvartoje eksportui (augusiam metinėje išraiškoje 31,4%) teko 62,8%, importui (+42,3%) – 37,2 procentinių punktų dalis. Geografinėje struktūroje, nepaisant mažėjimo tendencijų, ir toliau dominuoja ES šalys - narės, kurių dalis 2011 m. sausį – gegužę sudarė 48,9 procento visos Rusijos užsienio prekybos (2010 m. tuo pačiu laikotarpiu – 50,5%; eksporto į ES metinis augimas – 23,1%, importo iš ES – 53,0%); Azijos ir Ramiojo vandenyno ekonominio bendradarbiavimo šalims 2011 m. sausio - gegužės mėn. teko 22,9% dalis (2010 m. tuo pačiu laikotarpiu – 21,3%) visos Rusijos užsienio prekybos apyvartos, išaugo ir NVS šalių dalis (nuo 14,3% 2010 m. iki 15,5% šiemet).

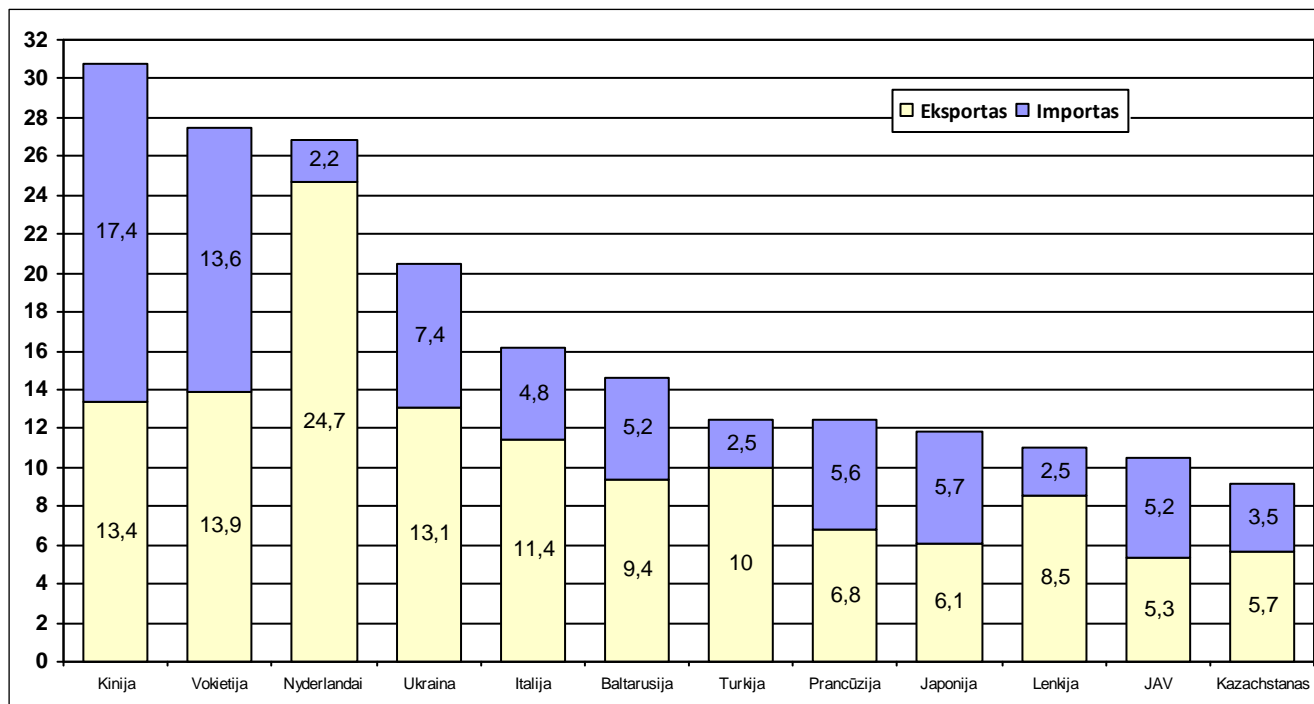
Rusijos **užsienio prekybos balansas** per 2011 m. I-ąjį pusmetį kaip ir anksčiau buvo teigiamas ir padidėjo 18,2% lyginant su 2010 m. pirmąja puse. 2011 m. sausį – gegužę jis buvo neigiamas tik su Azijos ir Ramiojo vandenyno ekonominio bendradarbiavimo šalimis, t.t. su Kinija (- 3,9 mlrd.\$) ir Brazilija (-1,7 mlrd.\$).

Rusijos **eksportas** 2011 m. sausio – birželio mėn. siekė 202,3 mlrd.\$, t.y. 28,5% daugiau nei pernai tuo pat metu – tiek dėl eksportinių produktų kainų, tiek ir dėl fizinių eksporto apimčių didėjimo.

Eksportas birželio mėnesį preliminariais vertinimais sudarė 44,6 mlrd. \$ – t.y. 37,8% daugiau nei birželį prieš metus ir +0,1% lyginant su š.m. gegužę. Eksporto augimą, kaip ir anksčiau, daugiausia lemia svarbiausių Rusijos eksporto prekių, visų pirma naftos, kainų augimas, o ne eksporto fizinių apimčių pokyčiai. Pavyzdžiui, jei per 2011 m. I-ąjį pusmetį dujų eksportas augo tiek fizine apimtimi (lyginant su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu – 18,3%), tiek ir vertine išraiška (sausį - gegužę +35,9%), tai naftos tonomis išvežta 3,7% mažiau, tuo tarpu naftos eksporto augimas sausį – gegužę vertine išraiška dėl kainos padidėjimo sudarė 29,3%. Akmens anglies 2011 m. I-ąjį pusmetį fizine išraiška eksportuota 13,2% mažiau. Jodųjų metalų eksporto fizinės apimtys sumažėjo, tačiau vertė per sausį – gegužę išaugo 13,8% dėl 33,7% padidėjusių kainų. „Urals“ markės nafta 2011 m. birželio mėnesį vidutiniškai kainavo 111,7\$ už barelį – 50,5% daugiau, nei 2010 m. birželio mėnesį, tačiau buvo tik 0,2% didesnė, negu š.m. gegužę. Panašios kainų stabilizacijos tendencijos 2011 m. birželį jau buvo pastebimos ir metalų rinkoje: lyginant su tuo pačiu mėnesiu prieš metus, aliuminis, varis ir nikelis pabrango atitinkamai 32,3%, 39,2% ir 15,3%, tačiau lyginant su š.m. gegužę aliuminis ir nikelis atpigė – atitinkamai 1,4% ir 7,7%, o varis dar brango 1,3%, plienas – 2,2%. Dujos, TVF duomenimis, šių metų birželį kainavo 360,0\$ už 1000 m³, t.y. 24,1% daugiau, nei prieš metus ir vos 0,2% mažiau, nei mėnesį prieš tai.

Prekių **importas** į Rusiją iš tolimojo užsienio šalių per 2011 m. I-ąjį pusmetį išaugo 48% (preliminarūs muitinės duomenys), tačiau birželį, lyginant su gegužę, sumažėjo 2,3% (tame tarpe mašinų gamybos produkcijos importas iš šios grupės šalių per mėnesį sumažėjo 6,4%, chemijos – 1,8%, maisto ir žaliavų jų gamybai – 10,1%, kai tuo tarpu tekstilės gaminių bei avalynės įvežimas padidėjo 13,9%). 2011 metų birželio mėnesį Ekonominės plėtros ministerijos vertinimu importas į Rusiją sudarė viso 28,0 mlrd.\$ (42,6% daugiau, nei 2010 m. birželį ir 0,2% daugiau, nei š.m. gegužę); iš tolimojo užsienio šalių importuota už 23,5 mlrd. \$, iš NVS šalių – 4,5 mlrd.\$ Importas iš tolimojo užsienio šalių per metus (2011 m. birželį lyginant su 2010 m. birželio mėn.) preliminariais Federalinės muitinės tarnybos duomenimis vertine išraiška ūgtelėjo 44,9%, daugiausiai – 52,6% – augo mašinų gamybos pramonės produkcijos, 37,8% – maisto produktų, 28,3% – chemijos pramonės gaminių ir 16,1% – tekstilės gaminių bei avalynės įvežimas. Ir toliau didėjo mašinų, įrengimų ir transporto priemonių dalis importo struktūroje, sausio - gegužės mėnesį sudariusi 45,0%.

Pagrindiniai Rusijos užsienio prekybos partneriai 2011 m. sausio - gegužės mėn., mlrd. USD*



* Federalinės muitinės tarnybos duomenimis

Rusijos importo rodikliai, 2011 m. sausis – gegužė / 2010 metų sausis – gegužė*

Prekės pavadinimas	2010 m. sausis – gegužė		2011 m. sausis – gegužė		Vertės pokytis %, 2011 / 2010
	Mln. \$	% dalis	Mln. \$	% dalis	
Viso	76670	100,0	113970	100,0	148,6
Maisto produktai ir žemės ūkio žaliavos, iš jų:	13979	18,2	18091	15,9	129,4
šviežia ir šaldyta mėsa (be paukštienos)	1582	2,1	2050	1,8	129,5
šviežia ir šaldyta žuvis	673	0,9	746	0,7	110,8
grūdiniai produktai	102	0,13	204	0,18	200,6
saulėgrąžų aliejus	15,9	0,02	104,5	0,09	655,6
Mineraliniai produktai	1888	3,2	1397	1,6	74,0
Chemijos pramonės produkcija, kaučiukas	10141	17,3	13296	15,3	131,1
Tekstilė, jos gaminiai ir avalynė	4029	6,9	5345	6,2	132,7
Metalai ir gaminiai iš jų	4176	7,1	5898	6,8	141,2
Mašinos, įrenginiai, transporto priemonės	23797	40,6	38453	44,3	161,6
Kitos prekės	4212	7,1	8516	9,8	202,2

* Visame importe (bet ne atskirose prekių grupėse) įvertinti ir Kazachstanos Respublikos duomenys.

Negalutiniais Rusijos Federacijos finansų ministerijos duomenimis, **federalinio biudžeto proficitas** per 2011 m. sausio - birželio mėnesius sudarė 640,16 milijardo rublių, t.y. apie 2,7% BVP (deficitas per tokį pat laikotarpį prieš metus – 388,29 mlrd. rub. arba 1,9% BVP). Biudžeto situacija per metus ženkliai pagerėjo, jo pajamos per šį laikotarpį sudarė 5 304,15 milijardo rublių arba 22% BVP, o išlaidos siekė 4 464,0 milijardo rublių arba 19,4% BVP (per tokį pat laikotarpį prieš metus atitinkamai 3 997,87 mlrd. rub. ir 4 386,15 mlrd. rub. arba 19,8% ir 21,7% BVP).

Rusijos **tarptautinės aukso ir valiutų atsargos** 2011 m. liepos 1 dienai sudarė 524,527 milijardo JAV dolerių. Per 2011 m. I-ąjį pusmetį jos išaugo 45,148 mlrd.\$ (palyginimui, per 2010 m. I-ąjį pusmetį jos buvo paaugę 21,751 mlrd.\$). Proficitinio biudžeto sąlygomis **Rezervo fondo** lėšos nuo metų pradžios nebuvo naudojamos ir jo likutis 2011 m. liepos 1 d. sudarė 746,846 milijardo rublių (t.y. apie 26,6 mlrd.\$), o **Nacionalinės gerovės fondo** – 2 600,00 mlrd. rublių (t.y. apie 92,61 mlrd. \$).

Per 2011 m. sausio - birželio mėnesius Rusijos **nacionalinė valiuta rublis** sustiprėjo beveik visų svarbiausių pasaulio valiutų atžvilgiu: JAV dolerio atžvilgiu realiai sustiprėjo 12,4 procento, euro atžvilgiu –

4,7%, svaro sterlingų atžvilgiu – 9%, Japonijos jenos atžvilgiu – 11,4%, Kanados dolerio atžvilgiu – 10,1%, ir tik Šveicarijos franko atžvilgiu sumažėjo 0,55%. Realus efektyvus rublio kursas per 2011 m. I-ąjį pusmetį išaugo 8 procentais (t.t. per gegužę – 1,6%, birželį – 1,2%).

Svarbiausi Rusijos ekonominės plėtros rodikliai
(% lyginant su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu):

	2010		2011	
	birželis	sausis- birželis	birželis	sausis- birželis
BVP ¹⁾	104,4	104,3	103,9	103,9
Vartojimo kainų indeksas laikotarpio pabaigoje	100,4	104,4	100,2	105,0
Pramoninės gamybos indeksas ²⁾	109,7	110,2	105,7	105,3
Apdirbamoji gamyba ³⁾	114,0	114,3	107,1	108,0
Žemės ūkio gamybos indeksas	100,8	102,8	101,0	100,7
Investicijos į pagrindinį kapitalą	108,3	101,3	104,7 ⁴⁾	102,7 ⁴⁾
Statybos darbų apimtys	99,7	93,7	101,0	100,9
Realios disponuojamos gyventojų pajamos	103,6	105,3	100,7 ⁵⁾	98,6 ⁵⁾
Realus darbo užmokestis	106,7	104,6	104,2 ⁵⁾	102,4 ⁵⁾
Vidutinis mėnesinis nominalus darbo užmokestis, RUB	21795	20145	24601 ⁵⁾	22353 ⁵⁾
Mažmeninės prekybos apyvarta	107,8	104,6	105,6	105,3
Mokamų paslaugų gyventojams apimtys	101,1	100,8	100,8	102,9
Bendras bedarbių skaičius, % nuo ekonomiškai aktyvių gyventojų (laikotarpio pabaigai)	6,8		6,1	
Prekių eksportas, mlrd. USD ⁶⁾	32,4	189,9	44,6 ¹⁾	249,5 ¹⁾
Prekių importas, mlrd. USD ⁶⁾	19,6	103,9	28,0 ¹⁾	147,8 ¹⁾
Vidutinė naftos Urals kaina, USD / barelis	74,3	75,9	111,7	108,1

¹⁾ – Rusijos ekonominės plėtros ministerijos vertinimas.

²⁾ – Agreguotas „Naudingųjų išteklių gavybos“, „Apdirbamosios pramonės“ ir „Elektros energijos, dujų ir vandens gamybos ir paskirstymo“ indeksas, atsižvelgiant į pataisą dėl neformalios veiklos

³⁾ – Atsižvelgiant į pataisą dėl neformalios veiklos

⁴⁾ – Rusijos Federalinės valstybinės statistikos tarnybos vertinimu

⁵⁾ – Išankstiniai duomenys

⁶⁾ – pagal mokėjimų balanso metodiką

Parengė: Remigijus Kabečius, Lietuvos Respublikos ambasados Rusijos Federacijoje komercijos atašė
2011-08-12